

Проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку України

Федорчук І. В., викладач кафедри економіки підприємства,
фінансів, обліку і аудиту

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

У сучасних умовах значну роль в інноваційному розвитку України відіграє державне регулювання його фінансового забезпечення. Збереження та подальший розвиток суб'єктів господарювання в умовах обмеженості ресурсів, глобалізації світової економіки, нерозривно пов'язаної з транснаціоналізацією, посиленням конкурентної боротьби, взаємопроникненням технологій і капіталів, зумовлює впровадження інновацій. Проте проблема інноваційного розвитку – це проблема не окремих підприємств чи галузей, а проблема всієї держави.

У галузі державної підтримки інноваційного розвитку в Україні в основному розроблено організаційно-економічні і правові засади державного регулювання інноваційного розвитку. Проте, не дивлячись на розроблений в організаційно-правовому відношенні механізм державного регулювання інноваційної діяльності в країні, його функціонування не є ефективним, про що свідчить стан інноваційної діяльності як на рівні економіки країни, так і на рівні окремих галузей, регіонів, підприємств.

В результаті дослідження механізму державного регулювання інноваційного розвитку підприємств виявлено, що інноваційна інфраструктура в країні є функціонально неповною, недостатньо розвинутою. Вона не охоплює системно і комплексно всі ланки та етапи інноваційного процесу, особливо на рівні підприємств.

Джерелами фінансування інновацій в Україні є Державний бюджет, власні кошти підприємств і організацій, інвестиційні вкладення, кредити, гранти, венчурне фінансування. Обсяги державного замовлення на новітні

технології дуже низькі – близько 1% бюджетного фінансування наукової сфери. Це не стимулює наукові організації розробляти наукові технології, а підприємства – впроваджувати їх з метою розвитку власного інноваційного потенціалу [1, с. 87-88].

Також потребує активізації грантове фінансування як фундаментальних досліджень, так і інших стадій інноваційного процесу чи комплексного фінансового забезпечення створення інновацій. Загалом грантова система фінансування в Україні зводиться до надання пільгових кредитів на реалізацію інноваційних та інвестиційних проектів на конкурентній основі, а це означає, що в Україні дотепер немає чіткої схеми й умов отримання грантів, їх координації, моніторингу та інституційного забезпечення.

Недостатнє фінансування Загальнодержавної комплексної програми розвитку високих наукоємних технологій не дозволяє ефективно використовувати нові методи фінансування проектів програми, згідно з якими держава має надавати фінансову підтримку в розмірі до 30% вартості проекту [5, с. 45-47].

Низькою є і частка такого джерела фінансування інноваційної діяльності як кредитування. Висока ризикованість кредитування інноваційних проектів орієнтує банки на короткострокові (рідше – середньострокові) кредити.

Важливою проблемою є повільне формування в економіці України сучасного і масштабного ринку інноваційної продукції, а також інфраструктури інноваційної діяльності, що стимулює підприємства виходити на ринок зі своєю новою продукцією. Недостатньою є підтримка з боку держави вітчизняних експортерів інноваційної продукції в умовах безкомпромісної конкуренції на світовому ринку високотехнологічних товарів і послуг [2, с.48-49].

Базове законодавство щодо формулювання і розвитку національної інноваційної системи певною мірою створено, але його практичне застосування стримується недостатньою інфраструктурою, нерозвинутою

системою інноваційного менеджменту, явно недостатнім захистом прав інтелектуальної власності. Це призводить до того, що у багато разів скоротилося число поданих винаходів і раціоналізаторських пропозицій, а ті, що розроблені, не впроваджуються на виробництві [3, с. 49].

Виходячи з вищезазначеного, можна зробити висновок, що в Україні існують такі проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку:

- невідповідність рівня видатків Державного бюджету на науку законодавчо визначеним нормам;
- недосконалість законодавчої бази щодо регулювання інвестиційної діяльності в інноваційній сфері;
- обмежені можливості отримання венчурного фінансування;
- відсутність чіткої схеми виконання умов та інституційного забезпечення грантового фінансування;
- орієнтація банківського сектору лише на короткострокове та середньострокове кредитування;
- низький рівень та некоординованість залучення іноземних та вітчизняних інвестицій.

Список використаної літератури

1. Андрощук Г.О., Еннан Р. Є. Інноваційна політика Європейського Союзу // Наука та інновації. – 2009.Т.5. - №5. – С.85-97.
2. Бояринова К. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку України // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2009. - №4. – С.32-38.
3. Власова І. Особливості фінансування інноваційної сфери в розвинених країнах світу // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2009. – №1. – С. 36-44.
4. Гуржій А. М., Каракай Ю. В., Петренко З. О. Інноваційна діяльність в Україні: монографія /. – К.: УкрІНТЕІ, 2010. – 144с. – Бібліогр.: с.81-84. ISBN 966-7505-85-5.

5. Єрмошенко М. М. Проблеми державного регулювання інноваційного розвитку підприємств і шляхи їх розв'язання // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - №3. – С.45-54.
6. Точиліна І. В. Вплив пільгового оподаткування інноваційної діяльності на доходи бюджету // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №3. – С.227-236.